

Fælles geodata sikrer landets største udendørs arrangementer

Sofie Kofoed Led, Kommunernes Landsforening (KL)

Kommuner, beredskab, politi, foreninger og private leverandører er med til at sikre, at du kan deltage i veltilrettelagte udendørs arrangementer som Roskilde Festival, Folkemødet og DGI-stævner. Større udendørs arrangementer kræver langvarig planlægning og koordinering på tværs af myndigheder, så lovgivning bliver overholdt på miljø- og sikkerhedsområdet.

En tæt myndighedsskoordinering kræver, at alle aktører har samme, opdaterede beslutningsgrundlag. Derfor er det en fordel, hvis myndighederne arbejder tæt sammen om det samme kortbaserede datagrundlag. Det kræver datastandardisering, hvorfor KL har udarbejdet en fællesoffentlig begrebs- og datamodel, der vejleder arrangører eller myndigheder i registrering af fælles data. Både til de kort, som er offentlige til apps, men også de kort, som aldrig forlader myndighedernes fagsystemer.

Nøgleord: Beredskab, GIS, kort, geodata, udendørs arrangementer, festivaler, folkemøder, stævner, politi, sundhed, miljø, byggeri, erhverv

1. Introduktion

Kommunerne har i flere år efterlyst et bedre planlægnings- og sagsbehandlingsgrundlag for større udendørs arrangementer, som fx festivaler og stævner. I den forbindelse er der brug for en opgradering og standardisering af kortgrundlaget fra og for arrangører og myndigheder. KL har derfor lavet en fællesoffentlig begrebs- og datamodel med input fra kommuner, festivaler, Rigspolitiet og Danske Beredskaber.

En række kommuner i hele landet har tilbagevendende festivaler, folkemøder og stævner, men også enkeltstående kæmpearrangementer. Her er både kommuner, redningsberedskaber, politi og hospitaler involveret i betingelserne for arrangementernes afholdelse. Når arrangører sammen med en række myndigheder planlægger større udendørs arrangementer eller indsender ansøgninger om tilladelse til afholdelse af arrangementer til myndighederne, skal der beregnes udstyrmængde, kapacitet, deltagerbevægelse og støttefunktioner. På tværs af disse arrangementer skal der behandles samme type opgaver og deles data med flere aktører, så samarbejdet kan fungere så transparent som muligt. Det samme arbejde gentages ofte år for år.

En standardisering af datagrundlaget for store udendørs arrangementer kan bidrage med en fællesoffentlig begrebsramme og datamodel til brug i IT-systemer på tværs af store, udendørs arrangementer. Den fælles standard kan sikre, at kommunerne kan kræve, at der anvendes samme dataformat på tværs af festivaler, når der fx skal indhentes tilladelser til trafikafvikling og

Planlægning af publikumsområder med flugt- og brandveje stiller høje krav til arrangørerne og koordinering mellem redningsberedskab og politi. Foto: Colourbox

miljøtilladelser. Arbejdet med standardisering af datagrundlaget bygger videre på de erfaringer og det arbejde, som allerede er løftet af kommuner og etablerede arrangementer som Roskilde Festival og Smukfest, DGI Landsstævne og Folkemødet.

KL har med udviklingen af den nye begrebs- og datamodel forsøgt at adressere de fællesoffentlige udfordringer med manglende datastandardisering og risici ved større udendørs arrangementer.

Initiativet har til formål at:

- Skabe standardiseret kortgrundlag til myndighedernes vejlednings- og godkendelsesprocesser og selve arrangementsafviklingen
- Myndigheder får adgang til samme tidstro kort
- Facilitere temainddelte kort til brug for hhv. arrangøren, myndigheder, leverandører og offentligheden

2. Standardkort over "midlertidige byer" med øje for risici

Deltagerne på en arrangementsplads svarer til indbyggerne i en mellemstor dansk by. Byen skal dog kun stå i et par uger. Det stiller store krav til planlægning, som de største, tilbagevendende udendørs arrangementer har opbygget stor kompetence i.

Den nye standard skal guide planlægningen af nye større arrangementer og de arrangører, som gerne vil starte på en frisk fx i forbindelse med udskiftning af GIS. Standarden skal gøre det let at dele data og kort på tværs af myndigheder og bygger på begreber i lovgivning og vejledninger fra myndigheder.

Det skærpede trusselsbillede giver også større risiko for hybridangreb og terror. Her er større udendørs arrangementer med stor mediedækning en attraktiv "scene" for opmærksomhed. Derfor skal sikkerhedskontrol, trafik, overvågning, opbevaring af antændelige materialer m.m. beskrives detaljeret. Herudover skaber de accelererende klimaforandringer hyppigere voldsomt vejr som fx skybrud. I løbet af få minutter kan det lukke en arrangementsplads, hvis der ikke er planlagt de rette belægningstyper og opholdssteder.

Herudover skal det så vidt muligt undgås, at myndighederne giver godkendelse på baggrund af forskellige korttyper og ikke-ajourførte kort. Det er også en fordel med stor genkendelighed fra arrangement til arrangement. Det gør myndighedernes sagsbehandling smidigere.

3. Hvad kræver kort til større udendørs arrangementer?

Myndigheder efterspørger forskellige typer kort for at vurdere arrangørernes planlægning:

- **Kommuner:** Anvendelse af areal, midlertidige konstruktioner, trafik, støj og affald
- **Redningsberedskaber:** Brandsikkerhed, pyroteknik, flugt- og redningsveje samt brandsyn
- **Politi:** Offentlig adgang, sikringsspørgsmål (terror), midlertidig alkoholbevilling og trafikafvikling
- **Regionerne:** Kapacitet på det præhospitale område i tilfælde af fx ulykker eller terrorangreb

Konkret kræves der kort til beskrivelse af:

- **Arrangementsplan** – selve det område, hvor arrangementet foregår
- **Sikkerhedsplan** – hvordan sikres arrangementsområdet i tilfælde af fx brand, ulykker, klimahændelser og terrorangreb?
- **Trafikplan** – hvordan sikres trafikafviklingen til og fra arrangementspladsen eller i en parade gennem et byområde?

Kortene kræver forskellige baggrundskort og forskellige datatemaer afhængigt af målgruppen, da der selvfølgelig er forskel på, hvad en VVS-leverandør, der skal opbygge en vandforsyning, og den lokale politikreds, der skal sikre tryghed, har brug for oplysninger om.

Kortene understøtter især forberedelses- og planlægningsfasen i arrangementerne. Under selve afviklingen er det sandsynligt, at kortene overføres til brug og redigering i myndighedernes operative systemer, fx POL-DISP.

De større udendørs arrangementer er i øvrigt gode anledninger til at arbejde sammen med fælles data og kort som øvelse til uventede hændelser, der kræver akutte og fælles indsatser.

Campingområde på festival stiller krav til brandforebyggelse, affaldshåndtering og sanitære forhold. Foto: Colourbox

4. Fællesoffentligt data

Der er mange aktører og myndigheder på arrangementsområdet, og vi er nødt til at have et fælles sprog for at kunne samarbejde effektivt – analogt som digitalt. Vi skal derfor sikre, at data kan anvendes i nuværende og fremtidige IT-systemer – og systemerne skal kunne "tale sammen". Vi skal også sikre, at vi kan videreudvikle data. Derfor er det hensigtsmæssigt at udvikle en fællesoffentlig ramme for arrangementsdata, se faktaboks 1.

Faktaboks 1

Aktører og myndigheder kan skabe fællesoffentligt data med god kvalitet ved at:

- Udvikle fælles begrebs- og datamodeller og sende dem i fælleskommunal og fællesoffentlig høring for kvalificering fra relevante aktører
- Anvende de standardiserede værktøjer fra Fællesoffentlig Digital Arkitektur
- Placere data i fællesoffentlige databaser, som er tilgængelige på tværs af aktører og styres af flere af de relevante myndigheder
- Sikre, at data kan integreres i den fællesoffentlige infrastruktur – fx via API i fagsystemer lokalt
- Skabe effektiv selvbetjening og rapporteringsmuligheder, så parterne ikke skal sende "døde data" til hinanden

KL anbefaler, at alle arrangører anvender gratis og pålidelige baggrundskort, fx Skærmkortet, og datalag, som viser åer, skov, fortidsminder og beskyttede naturtyper. Mange af disse gratis basiskort og data hentes fra Dataforsyningen og Danmarks Miljøportal.

Luftfoto af sceneområde på Skanderborg Festival, som kræver planlægning for naturbeskyttelse. Foto: Colourbox

Begrebs- og datamodellen er begrænset til at indeholde det data, som er relevant for større udendørs arrangementer. Der er et velbeskrevet regelgrundlag for indendørs arrangementer i Bygningsreglementet. Bygninger er stationære rum og med veletablerede brandforebyggelsesfaciliteter, adgangskontrol og flugtveje.

5. Data- og begrebsmodel for større udendørs arrangementer i høring

KL har i 2025 med bidrag fra kommunerne, Danske Beredskaber, Rigspolitiet og festivaler udviklet første udgave af begrebs- og datamodel for data om større udendørs arrangementer, der med fordel kan stedfæstes og vises på kort. Modellen kan understøtte arrangørerne i overblik over adgangsmuligheder, indhegninger, publikumspladser, telt- og serviceområder, vandforsyning og spildevandshåndtering, men også supplerende oplysninger om fx tilgængelighedsoplysninger og risici ved voldsomt vejr.

Modellen skal primo 2026 i fælleskommunal og fællesoffentlig høring og evt. kvalificeres. I de kommende år kan modellen udbygges, når vi kender behovene bedre.

KL stiller ikke krav om, at modellen skal anvendes af aktører og myndigheder på arrangementsområdet, men de enkelte myndigheder kan stille krav til arrangører om at anvende modellen fremover.

6. Implementering og hjælp til myndigheder

Modellen forventes at blive en del af den fælleskommunale rammearkitektur og det fællesoffentlige modelkatalog, hvor den kan bruges til implementering i aktørernes foretrukne GIS. Derudover udarbejdes en generel implementeringsvejledning. Modellen forventes også implementeret i den fællesoffentlige database, GeoFA, under GeoDanmark i løbet af 2026.

Kommuner og myndigheder kan kontakte KL for vejledning og teknisk hjælp til at implementere arrangementsdata i eget GIS eller i GeoFA.

7. Referencer

[Bygningsreglementet, Kapitel 5 Brand, Bilag 11 - Vejledning om udendørsarrangementer, salgsområder, midlertidige opstillinger, midlertidige overnatning og transportable konstruktioner](#)

[Tænk terrorsikring ved større arrangementer – En vejledning i at tage stilling til terrortruslen under planlægningen af større arrangementer, PET 2019](#)

[Vejledning om sikkerhed ved udendørs musikarrangementer og lignende, Justitsministeriet, juli 2025](#)

[Vejledning om udarbejdelse af sikkerhedsplan for større udendørs musikarrangementer og lign., Rigspolitiet, 1. udgave 2015](#)

[Den Fælleskommunale Rammearkitektur – https://rammearkitektur.kl.dk](https://rammearkitektur.kl.dk)

[Fællesoffentlig Digital Arkitektur – https://arkitektur.digst.dk](https://arkitektur.digst.dk)

[GeoDanmark – det fælles datagrundlag](#)